

Krize sociálního státu

Dopady krize a cesta k reformě sociálního státu

Obsah přednášky:

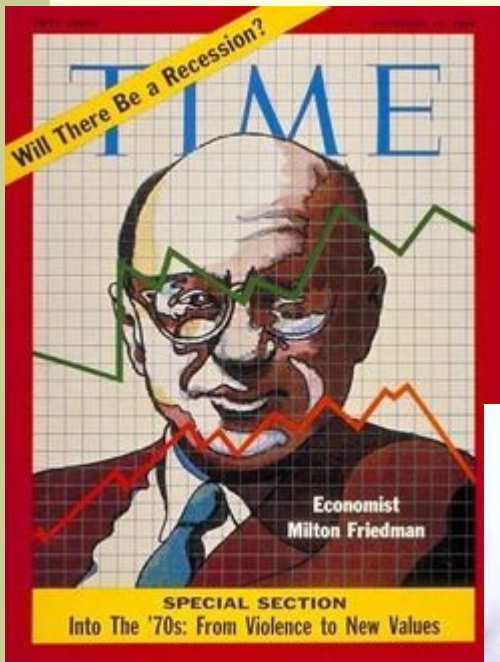
- Faktory působící na vývoj sociálního státu
- Kritika sociálního státu
- Sociální politika na místní úrovni (komunitní plánování sociálních služeb)

Faktory spojené s problémy sociálního státu

- Demografický vývoj
- Další oslabování rodinných vazeb
- Ekonomické problémy (hospodářské krize)
- Působení globalizace
- Proměny struktury hospodářství

Nástup neoliberalismu

- Od 70. let se začíná zpochybňovat dosavadní směřování hospodářské a sociální politiky v duchu keynesiánského učení

Problémy sociálního státu I

Krize financování

Důsledek stárnutí populace

- Rostoucí náklady spojené s penzijním systémem, prodlužováním studia a vyššími nároky na zdravotní péče

Důsledek změn hospodářské situace

- Rostoucí náklady spojené s vyšší nezaměstnaností

Problémy sociálního státu II

Krize efektivity

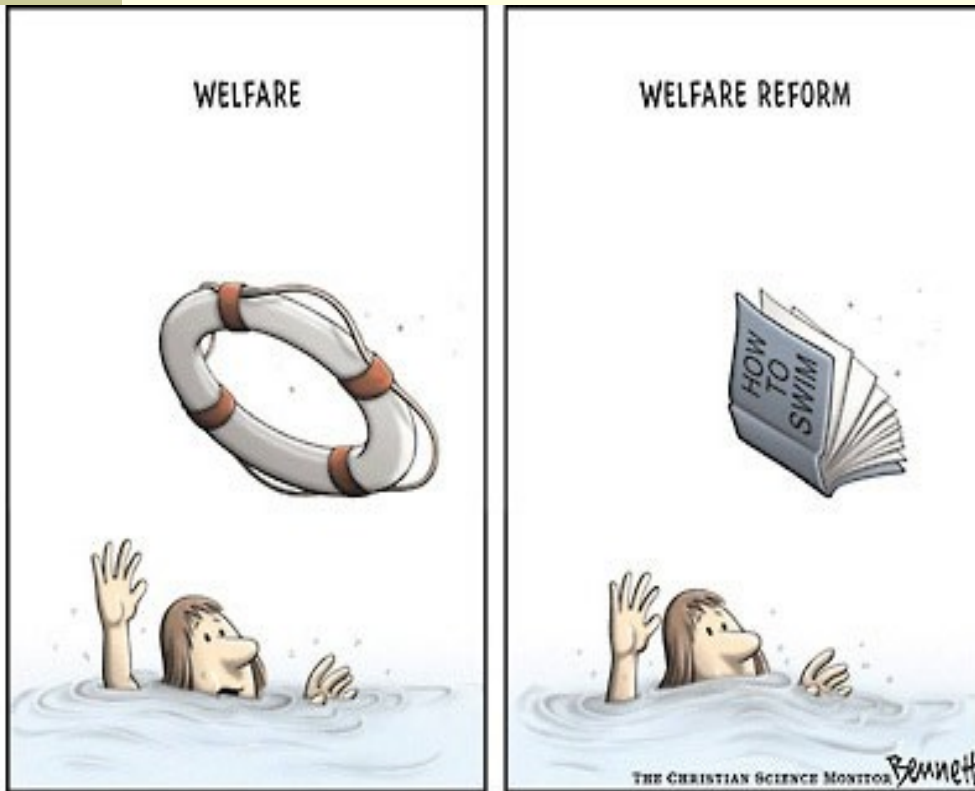
- Nízká účinnost sociální politiky spojená s nadměrnou byrokracií
- Sociální podpora posiluje pasivní přístup jejich příjemců

Problémy sociálního státu III

Krise legitimacy

- Zpochybňování morální oprávněnosti společenské redistribuce
- Sociální stát začal být považován za nespravedlivý vzhledem k přesvědčení o zvýhodňování určitých vrstev společnosti.

Modernizace sociálního státu

- Její podstatou snaha snížit míru sociálních výdajů a zefektivnit jejich poskytování
- Součástí bývá důraz na posílení role soukromého pojištění

Možná východiska „krize“ sociálního státu

- Reforma stávajících sociálních programů
- Program „třetí cesty“ (Anthony Giddens)
- Možnost rozvinutí alternativních forem solidarity

Sociální politika na místní úrovni v ČR

- Obce a kraje se podílejí na realizaci části sociálního zabezpečení (zvláště v oblasti sociální pomoci) v rámci přenesené i samostatné působnosti
- Poskytují také sociální služby (pobytové, ambulantní, terénní)

Komunitní práce

- Metoda řešení sociálních problémů prostřednictvím podpory společenství – komunit, v místech, kde lidé žijí a kde problémy vznikají
- Jejím cílem je podpořit kolektivní aktivity v sociální oblasti

Komunitní plánování sociálních služeb

- Nový nástroj sociální politiky usilující o širší zapojení dalších aktérů – veřejnosti i příslušných cílových skupin
- Podstatou je snaha plánovat sociální služby s ohledem na místní specifika a problémy

Účastníci komunitního plánování

- **Zadavatelé sociálních služeb** (jsou odpovědní za jejich zajišťování)
- **Poskytovatelé sociálních služeb** (fyzické osoby nebo různé druhy organizací)
- **Uživatelé sociálních služeb**

Principy a přínosy komunitního plánování

- Předpokladem je zjištění potřebnosti konkrétních sociálních služeb
- Větší míra zapojení jednotlivých aktérů sociálních služeb
- Měla by přispívat ke zvýšení efektivity a kvality sociálních služeb

Problémy komunitního plánování

- Vztahy mezi účastníky
- Pasivita a nízká motivace k účasti občanů a uživatelů sociálních služeb
- Neochota zadavatelů a poskytovatelů změnit strukturu sociálních služeb podle reálných potřeb občanů a uživatel

Shrnutí hlavních témat

- **Počátky moderní sociální politiky**
(historické předpoklady, vývojové fáze).
- **Sociální stát a typy sociálního státu**
(typologie, krize sociálního státu a její příčiny)
- Sociální politika na místní úrovni – **komunitní plánování sociálních služeb.**